

DE FRUITTUIN

in april

Hoe is de vruchtontwikkeling op onze fruitbomen?

In de maand april kunnen we stilaan genieten van bloeiende fruitbomen. Meteen het moment om die fruitbomen in te duiken en ze van naderbij te volgen. Heeft de wintersnoei die je uitvoerde je de gewenste resultaten opgeleverd?

De maanden februari en maart zijn immers de uitgelezen maanden om een wintersnoei uit te voeren op pitfruit, appel en peer. Tijdens deze maanden ontluikt de fruitboom en komt de sapstroom op gang. De eerste ontwikkeling die we zien in ontluikende fruitbomen zijn de bloembotten die beginnen 'zwellen' en uiteindelijk open gaan. De wintersnoei duurt van de bladval tot de openstaande bloemen.

Over de snoei van fruitbomen kan je miljoenen stukken tekst lezen in boeken, tijdschriften en op het wereldwijde web. In dit artikel probeer ik jullie een heel belangrijke basis mee te geven... Lees je boom, ken elk onderdeel en weet wat de reactie zal zijn op de door jou gekozen snoei.

Het is bij de snoei heel belangrijk om de verschillende onderdelen in je fruitbomen te herkennen. Het gedeelte waar de boom precies in de grond verdwijnt is de onderstam. Al naargelang het boomtype komt er tussen de onderstam en de kruin van de boom nog een bepaalde lengte, de stam. In het verlengde van de stam krijgen we de centrale harttak, dit is het middelpunt van je boom.

Vanop de harttak vertrekken grotere takken, de gesteltakken. Op die gesteltakken gaan we locaties creëren waar bloemknoppen kunnen ontstaan. Let op: er is geen enkele snoeier die fruit op een fruitboom kan plaatsen, bloemen wel. De ontwikkeling van bloem tot vrucht is te danken aan een andere factor: bestuiving

Het allerbelangrijkste bij het snoeien is het herkennen van de verschillende vruchtlocaties... Ik noem het wel eens kort door de bocht 'den kleinen briel'. Op éénjarige twijgen krijgen we een aaneenschakeling van bladknoppen (kleine, spitse knoppen) met op het uiteinde nagenoeg altijd een bloemknop. Die éénjarige twijg is ontstaan vanuit een eerdere bladknop.

We kunnen dus aannemen dat elke bladknop op onze fruitboom zit te wachten om te mogen uitlopen, en we hebben geluk: nagenoeg altijd eindigt dat uitlopen op een bloemknop. Welke naam we toekennen aan een bepaald onderdeel hangt af van welk 'lichaam' er zich tussen het meerjarig hout en de bloemknop ontwikkeld heeft.

De bladknop is klein, conisch en puntig. Hij bevindt zich in elke bladoksel en kan evolueren naar een bloemknop [groeiregels van Koopman]. We krijgen te maken met slapende ogen, niet-actieve bladknoppen aan de inplanting van elke twijg.

Een bladknop

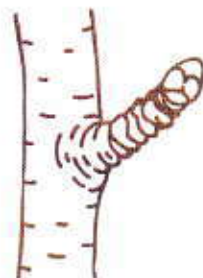
- Slapende ogen: niet-actieve bladknoppen aan de inplanting van elke twijg
- Onderliggende ogen: onder elke bladknop bevinden zich nog twee slapende ogen.
- Latente bladknoppen: bevinden zich ter hoogte van de rimpels die zich vormen op de schors van het hout van enkele jaren oud.

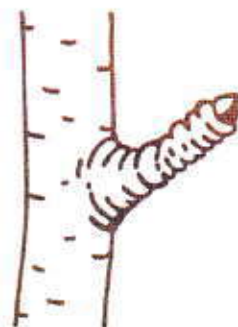
Een bloemknop

De bloemknop is groter en boller dan de bladknop. Soms is hij ook wat harig en zwelt op in februari – maart. Hij bevat verschillende bloemen en 1 à 2 bladknoppen. Elke bloem kan na bestuiving ontwikkelen tot een vrucht.

Kortlot is een 'lichaam' van 1 tot 5 cm lang. Het eindigt op een bloemknop en heeft dicht bijgepakte bladknoppen. Het is een heel belangrijk onderdeel in de vruchtzetting op je fruitboom.

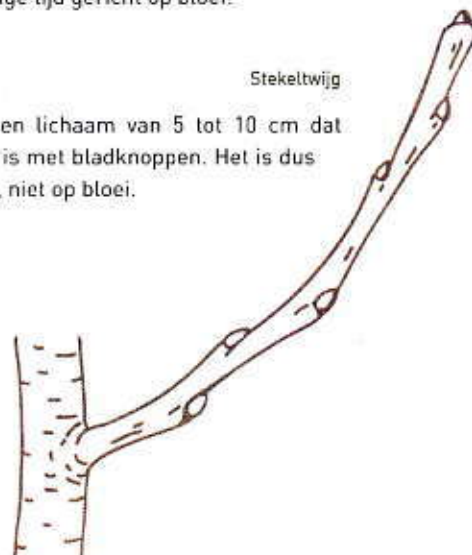
Kortlot

Gekroond spoor

Gekroond spoor is een lichaam van 1 tot 5 cm (na verdere ontwikkeling). Het eindigt op een bloemknop en heeft dicht bijgepakte groeiringen. Dit 'lichaam' groeit elk jaar een ring bij -denk aan de vrouwen uit die Afrikaanse stam- en tooit zich elk jaar met een bloemknop. Het lichaam bevat geen bladknoppen waardoor het zeer moeilijk om te vormen is naar verdere groei. Het blijft dus lange tijd gericht op bloei!

Stekeltwijg is een lichaam van 5 tot 10 cm dat volledig getooid is met bladknoppen. Het is dus gericht op groei, niet op bloei.

Stekeltwijg

Brindil

Brindil is iets langer dan een kortlot en is volledig bezet met bladknoppen met op het uiteinde een bloemknop. Het wordt een belangrijk vruchtorgaan!

Twijg

Twijg is een lichaam tot 30 cm. We maken onderscheid tussen een twijg en een zwakke twijg.

- Een zwakke twijg kan onder het gewicht van een komende vrucht, die zich mogelijks zal ontwikkelen, op het uiteinde van de twijg gaan doorbuigen. Doorbuigen begint vanaf mei tot in juni. Doordat de twijg doorbuigt, komt er plots een onderliggende bladknop bovenaan te staan. Een bladknop die bovenaan komt te staan wil zich ontwikkelen.

In juni is de sapstroom op z'n hevigst, dus zal deze bladknop zich ontwikkelen tot een nieuw lichaam. Omdat de lengtegroei dan nog maar duurt tot eind juli/begin augustus zal de ontwikkeling opnieuw een 'vruchtlichaam' worden. Op deze manier bouwen we onze vruchtzetels in bijvoorbeeld hoogstammen.

- Een gewone twijg zal, al naar gelang de hellingsgraad waarin deze ingeplant staat, de mogelijkheid hebben om zich volledig te 'verbloemen' (zie regels van Koopman)

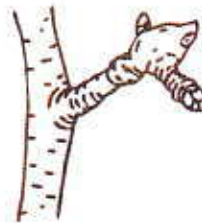
Een scheut

Scheut is een ontwikkeling van 40 tot 60 cm. Dit is een onderdeel dat gebruikt kan worden voor de verdere vorming van de structuur van je fruitboom. Het is niet eenvoudig om scheuten aan te zetten tot 'verbloemen'.

Waterlot is een scheut tot 120 cm. Dit is een enorme energiezuiger. Snoei deze in de winter weg met inbegrip van slapende ogen om een ongewenste groeireactie te voorkomen.

Een vruchtbeurs

Vruchtbeurs is een lichaam dat ontstaat door ophoping van energie. Er verschijnt een verdikking waarop een aantal jaren bloembotten voorkomen. Op de meerjarige vruchtbeurs zie je aanhechtingslocaties van voorgaande vruchten. Eens de vruchtbeurs uitgebloeid is, ontstaan er 1 tot 2 twijgjes op de vruchtbeurs.

Opmerkelijk is dat deze twijgen geen slapende ogen bevatten aan de inplanting van de twijg. De vruchtbeurs is een belangrijk vruchtorgaan. Pas op dat je de vruchtbeurs niet verwijdert tijdens het plukken.

Probeer deze kleine, vruchtvormende onderdelen nu goed van elkaar te onderscheiden in je fruitbomen en volg hun ontwikkeling goed op. Ze zullen je in de komende snoeimomenten aardig op weg helpen om de juiste snoeimethodiek toe te passen.

We bereiden ons dus nu al voor op de komende zomersnoei, maar zeker en vast ook op de komende wintersnoei...

Dieter Dewitte

